

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 г.**

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е създаден на основание чл. 263, ал.4, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета на заседание на Педагогическия съвет (протокол № 15/04.09.2023 г.) и утвърдена със заповед № ПС06-1533/11.09.2023 г.. на директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на СУ „Вичо Грънчаров” за превенция на ранното напускане на образователната система:

✓ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – чл. 263, ал. 4, т. 9

✓НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

✓ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА

✓КОНВЕНЦИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. Анализ на състоянието и идентификация на актуалните проблеми, свързани с ранното напускане на училище:

учебна година	Брой ученици с наложени санкции
2021/2022	10
2022/2023	36

Предприети мерки:

За всеки от учениците в риск е изработен план за обща подкрепа.

Регулярно са провеждани екипни срещи на Педагогическия съветник, психолога, класните ръководители, училищното ръководство и родителите.

Учениците в риск от отпадане са посетени по домовете. За допуснатите отсъствия са наложени санкции по Правилника на училището.

II. Основна цел, подцели, очаквани резултати. Приоритети в училищната политика за учебната 2023/2024 г.

1. Изграждането на **позитивна училищна среда** чрез установяване на устойчив образователен диалог между образователната институция и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за постигане на качествено обучение, възпитание в споделени ценности и пълноценна социализация.

✓ Разнообразяване на общоучилищния живот с интересни за **учениците** учебни и извънкласни дейности, олимпиади състезания и целеви конкурси за различни извадки от ученици, изготвяне на Училищна програма за занимания по интереси, спортни турнири, общоучилищни празници за формиране на стремеж за изяви в предпочитани от тях области.

Очаквани резултати:

✓ Учениците се чувстват спокойни и сигурни в училище, удовлетворени от

възможностите за реализация на потенциала им в различни области. Идентифицират се с успехите на училището и са заинтересовани за неговия имидж. Осигурени са възможности за изява и включване в училищните дейности и на учениците с по-ниски резултати в учебната дейност, както и на тези в неравностойно положение.

✓ Повишаване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти по отношение прилагане в преподаването на интерактивни и други методи с насоченост към повишаване мотивацията на учениците.

Усъвършенствана професионална компетентност на учителите, придобиване на умения за поставяне на учениците в „ситуация на успех“, повишен интерес от страна на учениците към учебната дейност, активизиране в учебните часове. Промяна в самочувствието и отношението към изпълнение на служебните задължения. Изготвяне на програми за обща и допълнителна подкрепа. Ефективно използване на целодневната организация, консултациите на педагогическите специалисти, допълнителна работа през учебната години и ваканциите за ученици в риск от отпадане. Кандидатстване по НП и проекти с фокус върху уязвими групи.

✓ Активизиране на комуникацията с родителите на учениците и включването им в общоучилищни дейности.

Повишено доверие в училището като институция, постигане на партньорски взаимоотношения с родителите, ограничаване отсъствията на децата от училище. Ежедневна комуникация с родителите чрез възможностите на Електронен дневник.

✓ Повишаване на капацитета на училището за идентифициране на учениците в риск от отпадане. Повишаване на диалогичността с институциите, които имат отношение към проблема „отпадане/преждевременно напускане на училище“, както и към неговата превенция. Участие във формираните междуинституционални екипи по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г.

✓ Координирани действия за задържане на учениците в училище.

III. Мерки и дейности за превенция и подкрепа. Създаване на позитивна образователна среда.

Мерки/дейности	Изпълнител/и	Срок
1. Мерки и дейности с насоченост към учениците:		
Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.	Класни ръководители, педагогически съветник	Учебна 2023/2024
Мотивиране на учителите за участия на конференции и други форуми за обмяна на добри педагогически практики.	Педагогически специалисти	Учебна 2023/2024
Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	Класни ръководители, педагогически съветник	Учебна 2023/2024
Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.	Ученически съвет	Учебна 2023/2024

Мерки/дейности	Изпълнител/и	Срок
Меркиидейностиснасоченосткъм родителите:		
Провеждане на беседи, тренинги и други с родителите на учениците.	Класни ръководители и външни институции	Учебна 2023/2024
Съвместна ангажираност на родителите и училището при търсене и привличане на допълнителни ресурси.	Класни ръководители и Екипи за подкрепа	Учебна 2023/2024
2.Мерки и дейности с насоченост към повишаване капацитета на училището за идентифициране на учениците в риск от отпадане и подобряване на ефективността на работа с институциите:		
Подобряване на вътрешно-училищната комуникация класен ръководител –педагогически съветник, заместник директор –директор с оглед ранно идентифициране на учениците в риск.	Класни ръководители и Екипи за подкрепа	Учебна 2023/2024
Създаване на система за координация и сътрудничество между институциите с отговорности за децата и учениците – работни срещи, дискусии, съвместни мероприятия и др. Съвместни дейности и инициативи с представителите на други институции в екипа за обхват, в който участва училището по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМСН№ 100 от 08.06.2018 г.	Директор и Екип за координация	Учебна 2023/2024
Използване потенциала на местните структури, подобряване комуникацията и организация на съвместни дейности с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.	УК БППМН, УКССН	Учебна 2023/2024
Активизиране ролята на Обществения съвет в приобщаването на родителите като партньори и споделяне на отговорностите за задържане на учениците в училище.	Ръководство, Обществен съвет	Учебна 2023/2024
3.Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение:		
Своевременно информиране за статута на ученици чрез поддържане на връзка с обществени институции;	педагогически съветник, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Осъществяване на постоянна връзка с кмета на Общината и Екипа за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;	педагогически съветник,	Учебна 2023/2024

Мерки/действия	Изпълнител/и	Срок
При необходимост осъществяване на посещения от страна на Екипа за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по домовете на деца в риск;	ЕПЛР	Учебна 2023/2024
Своевременно попълване на регистъра в информационната система – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система;	директор	Учебна 2023/2024
4. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище		
Идентифициране на деца в риск от отпадане	Класни ръководители, педагогически съветник	Учебна 2023/2024
Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране;	Учители, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Индивидуална работа с децата в риск;	Учители, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата;	Учители, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Интеркултурно обучение (родители + учители).	Учители, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Ученическо самоуправление;	Педагогически съветник	Учебна 2023/2024
5. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане		
Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят индивидуална оценка за всеки ученик в риск. Резултатите от оценката на ситуацията на учениците под формата на доклад се предават на директора.	класни ръководители	30.10.2023 г.
Създаване на регистър за децата в риск в училището (информацията може да се получи от друго училище, когато детето се премества, по служебен път).	педагогически съветник, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Формиране на екипи според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат от училище. (В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, на УКБППМН, на родителите, на учениците.)	педагогически съветник, класни ръководители	Учебна 2023/2024
Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането от училище	педагогически съветник, класни ръководители	Учебна 2023/2024

Мерки/действия	Изпълнител/и	Срок
6.. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.		
Планиране на работата с родителите: <ul style="list-style-type: none">• Алтернативи на традиционната родителска среща;• Родителите – партньори и хора с идеи;• Разпределение на отговорности и ангажименти.	Класни ръководители, учители	Учебна 2023/2024
Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изява: <ul style="list-style-type: none">• Включване на учениците във факултативна подготовка;• Организиране на различни конкурси и училищни инициативи;• Участие в общински и областни състезания и олимпиади;• Подобряване на системата за провеждане на консултации;• Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата;• Възможност за участие в училищния живот като партньори;• Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището.	Класни ръководители, учители	Учебна 2023/2024
7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.		
Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове;	Класни ръководители, учители	Учебна 2023/2024
Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище;	учители	Учебна 2023/2024
Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане;	Класни ръководители,	Учебна 2023/2024
Запознаване на родителите с Правилника за дейността на училището;	учители	Учебна 2023/2024
Съгласуване на дейностите с ОЗД, МКБППМН, ДПС;	Класни ръководители,	Учебна 2023/2024
Материално подпомагане на нуждаещи се семейства: безплатно осигуряване на дрехи и учебници и/или учебни помагала и пособия;	учители	Учебна 2023/2024
Санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище;	Класни ръководители,	Учебна 2023/2024
Развитие на умения за взаимопомощ и приемане на различията.	учители	Учебна 2023/2024
Използване на целодневна форма на обучение;	Класни ръководители,	Учебна 2023/2024
приобщаване на изоставашите и застрашени от отпадане към извънкласните форми на училищен живот;	учители	Учебна 2023/2024

Мерки/дейности	Изпълнител/и	Срок
Подкрепа на децата/учениците да направят информиран избор за своите постъпки и отношение към света;	Класни ръководители,	Учебна 2023/2024
Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане;	учители	Учебна 2023/2024
8.Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации		
Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя <i>писмен доклад/уведомително писмо до ОЗД</i> за извършената работа с детето и неговото семейство;	Педагогически съветник	Учебна 2023/2024

В СУ “Вичо Грънчаров” функционира ученически съвет, който се основава на принципа на самоуправлението.

Самоуправлението в училище:

- както в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения;
- с цел осъществяване на връзка между ученическият съвет и обществеността;
- за равноправно участие на ученици, родители и учители при решаването на проблеми;
- за спазването на етиката между ученици и учители;
- се основава на прозрачност в работата на ученическият съвет.

Обект на дейността на ученическият съвет са:

- учебно-възпитателният процес;
- организиране и активизиране на живота на учениците в училище;
- познаване и спазване на правата и задълженията на учениците;
- опазване на училищното имущество.

Основни задачи:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения;
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия;
- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение;
- Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез училищния ученически съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Мерки

- Коледен и Великденски базари;
- Оформяне на кът на книгата;
- “Дари на връстник в нужда”;
- Изготвяне на забавни материали и предмети;
- Участие в мероприятията на училищно ниво, занимания по интереси, извънкласни дейности.

Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: класен ръководител, учители, ЗДУД

Дейности, разпределени, както следва:

1. Учител

- В началото на учебния час отразява в електронния дневник на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици;

- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с деца и ученици;

- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител

- Нанася стриктно броя на отсъствията на учениците в електронния дневник на класа и в ученическата книжка;

- При установяване на голям брой отсъствия по неуважителни причини своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на учениците;

- Изготвя докладна записка до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на санкции съгласно ЗПУО.

3. Директор, ЗДУД

- Разглежда подадените докладни записки относно ученици, предложени за санкции и ги резюмира;

- Извършва системни проверки на дневници, ученически книжки и следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в електронния дневник на класа и в ученическата книжка;

- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа;

- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето/ученика и отсъствията му.

Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

•Идентифициране на отпаднали ученици;

•Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании;

•Работа с отпадналите и техните семейства;

•Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.;

•Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.;

•Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин език;

•Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения;

•Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици;

•Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование;

•Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане;

- Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родители относно ползите от това детето да посещава училище;
- Организиране на срещи с родители и деца с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование;
- Идентифициране на деца с изяви дарби, които да бъдат мотивирани да развиват своята дарба чрез допълнителни занимания;
- Стимулиране чрез материална подкрепа на талантливите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1.Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 20 % в сравнение с предходната учебна година:

- брой отсъствия в края на срока/учебната година;
- брой санкционирани ученици за отсъствия;
- брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
- брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна

оценка по учебен предмет поради допуснати отсъствия.

2. Подобряване на образователните постижения на застрашените ученици.

3. Брой ученици в риск от отпадане/преждевременно напускане, включени в училищни дейности.

4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.

2. Целеви средства за осигуряване на:

- учебници на учениците от I – VII клас;
- стипендии – на ученици след завършване на основно образование.

3. От НП на МОН.

4. Проекти.

5. Средства предоставени на училището от МТСП - върнати семейни помощи за

деца

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ ПО РЕД	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	кл. ръководители, психолог, учители, родители	Постоянен
2.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	класен ръководител, психолог	Постоянен
3.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	учители, класни ръководители	Постоянен
4.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици на психолога и класния ръководител	Психолог, класни ръководители	Постоянен

№ ПО РЕД	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
5.	Екипна работа на учители по класове	учители	Постоянен
6.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	ресурсен учител, логопед, психолог	Постоянен
7.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители, ръководство	Постоянен (ежемесечно)
8.	Срещи и празници на ученици. Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители	Постоянен
9.	Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез ученическите книжки и функционирането на електронен дневник	класни ръководители	Постоянен
10.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез провеждане на беседи, срещи и интерактивни дейности	класни ръководители	Ежемесечно
11.	Своевременно уведомяване ДСП, отдел „Закрила на детето“, районна администрация за ученици, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия	класни ръководители, директор	Ежемесечно
12.	Регулярно провеждане на родителски срещи	директор, класни ръководители	По график
13.	Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	Директор	По график
14.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището	комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен
15.	Активна работа на УКПППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН , ДСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	УКПППУ, класни ръководители	Постоянен